

Otvorena nauka i Kolaborativna istraživanja

PERSPEKTIVA SRBIJE I BIH

radni sastanak/hakaton
17. jun 2024. | 11.00-13.00

authors: Aleksandra Lazić, Alma Jeftić

Da sve lakše protekne

Snima se

Ceo sastanak se snima.
Možete da odlučite da se ne
uključite kamerom i/ili
mikrofonom.

Mjutujte se

Molimo vas da vam mikrofon
(a preporučljivo je i kamera)
bude ugašen kada ne
pričate.

Samo polako

Budimo ljubazni jedni prema
drugima. Poštujmo jedni
druge. Budimo strpljivi
(posebno prema voditeljkama).

Ohrabrujemo da budete za uređajima sa većim ekranom
(desktop, laptop) radi lakšeg doprinošenja sastanku.

Agenda

01

Upoznavanje

U okviru kog projekta organizujemo sastanak?
Ko su ABRIR, OSCS i LIRA Lab?
Ko su voditeljke? Ko ste vi?

do ~11.30

03

Big Team Science

Kako da kolaborativna istraživanja budu dostupnija i inkluzivnija? Iskustva, prepreke, preporuke, resursi...

do ~12.30

02

Open Science

Kako otvorena nauka da bude dostupnija i inkluzivnija?
Iskustva, prepreke, preporuke, resursi...

do ~12.00

04

Kuda dalje?

Šta se još planira u okviru projekta? Ideje za saradnju?
Na koje načine možete da ostanete uključeni?

do 13.00

Agenda

01

Upoznavanje

U okviru kog projekta organizujemo sastanak?

Ko su ABRIR, OSCS i LIRA Lab?

Ko su voditeljke? Ko ste vi?

do ~11.30

02

Open Science

03

Big Team Science

04

Kuda dalje?

projekat

Advancing Big-team Reproducible science through Increased Representation (ABRIR): Towards more diverse and inclusive open psychological sciences

finansieri: Open Research Funders Group
Open Scholarship Seed Awards

učesnici: ABRIR Southeast Europe, ABRIR
Southeast Asia, ABRIR Latin America and
Caribbean, ABRIR Africa

Međunarodna mreža istraživača ABRIR

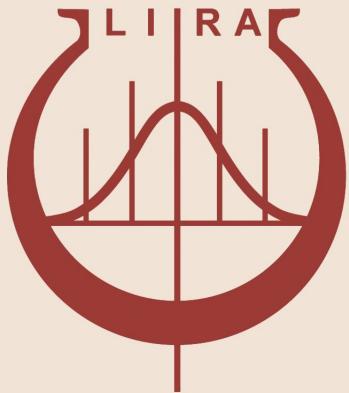
ABRIR je nastao iz želje da se čuje glas istraživača iz zemalja koje nisu dovoljno zastupljene u psihološkoj nauci. ABRIR je posebno posvećen dijagnostikovanju barijera sa kojima se istraživači iz zemalja sa niskim i srednjim prihodima suočavaju kada žele da učestvuju u otvorenoj i reproducibilnoj nauci, kao i velikim, međunarodnim kolaboracijama, ali i pronalaženju rešenja uz pomoć istraživača iz celog sveta.

abrirpsy.org | X: [@ABRIR_Psy](https://twitter.com/ABRIR_Psy) | [@abrir.bsky.social](https://bsky.social/@abrir.bsky.social) | [YouTube](https://www.youtube.com/@ABRIRPsy)

ABRIR

Partneri na događaju

LIRA Lab, Filozofski fakultet,
Univerzitet u Beogradu

lira.f.bg.ac.rs | X: [@LiraLab_Bgd](https://twitter.com/@LiraLab_Bgd)
[Facebook](#) | [LinkedIn](#)

Zajednica otvorene nauke Srbije

oscs.open.ac.rs | X: [@ordSerbia](https://twitter.com/@ordSerbia)

Ko su voditeljke?

Alma Jeftić
X: [@alma_jeftic](https://twitter.com/@alma_jeftic)

Aleksandra Lazić
X: [@AleLazic](https://twitter.com/@AleLazic)

Ko ste vi?

Ko želi: Javite se uživo ili napišite u chat-u: Ko ste, odakle i koja su vaša očekivanja od sastanka?

t.ly/RX7AW

Svi: Proverite i, ako treba, dopunite svoje podatke (imejlovi su sakriveni) na ovom [linku](#) (**01 REGISTROVANI UČESNICI**)

Agenda

01

Upoznavanje

02

Open Science

Kako otvorena nauka da bude
dostupnija i inkluzivnija?
Iskustva, prepreke, preporuke,
resursi...

do ~12.00

03

Big Team Science

04

Kuda dalje?

Popunite kratak upitnik o otvorenoj nauci: 5 min

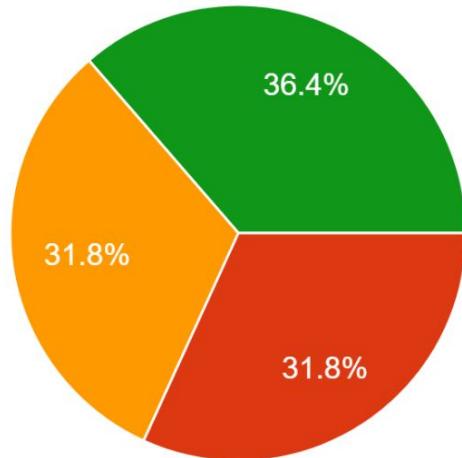
Molimo vas da sada odgovorite na tri pitanja na ovom [linku](#).
Pričaćemo o odgovorima na sastanku.

Prolazak kroz odgovore na pitanja 1, 2a i 2b

1. Molimo Vas da odaberete opciju koja najbolje opisuje Vaše poznavanje otvorene nauke.

22 responses

- Nimalo upoznat/a (pre ovog događaja, nisam čuo/la za otvorenu nauku)
- Pomalo upoznat/a (samo sam čuo/la za otvorenu nauku)
- Srednje upoznat/a (osnovno/uopšteno poznavanje otvorene nauke)
- Veoma upoznat/a (opsežno poznavanje otvorene nauke)

How familiar are you with Open Science?

Not familiar at all
have never heard of OS

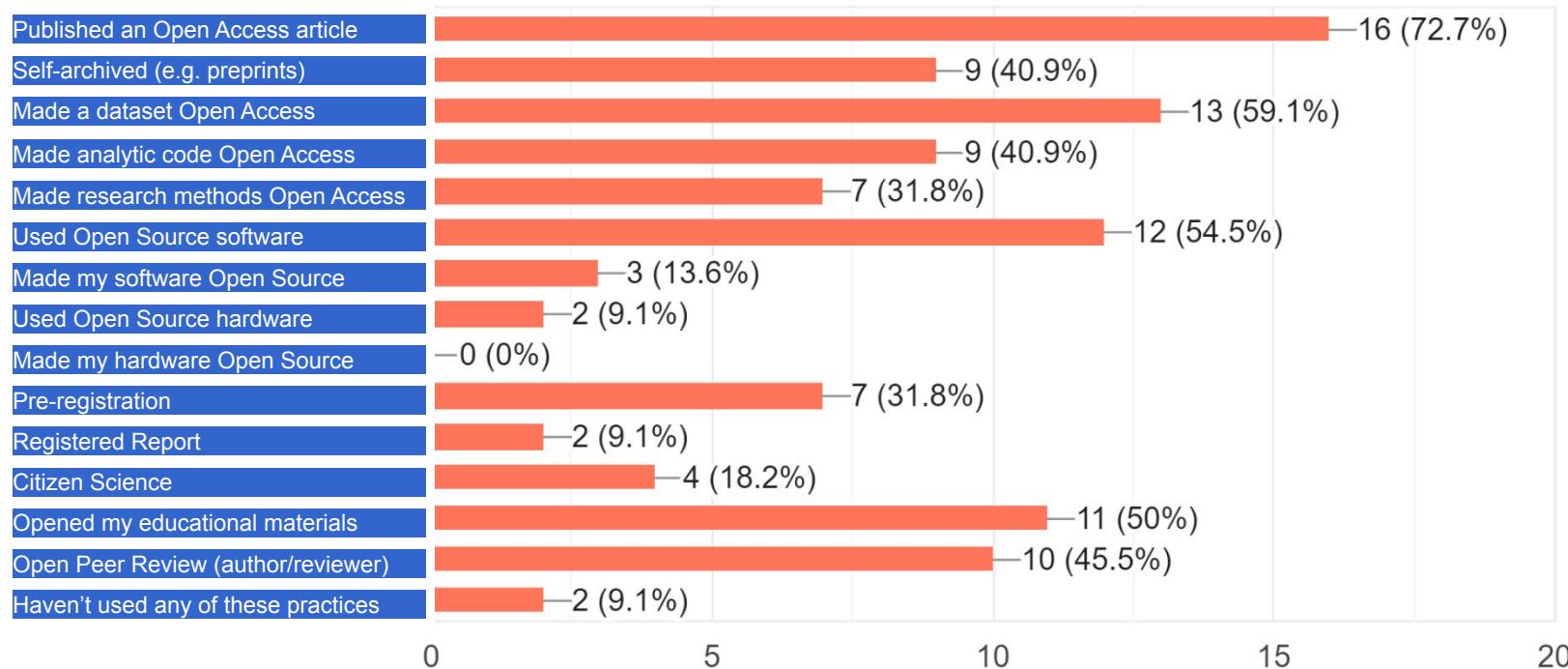
Slightly familiar
have only heard of OS

Somewhat familiar
have a broad understanding of OS

Very familiar
have extensive knowledge on OS

2a. Molimo Vas da obeležite sve prakse otvorene nauke koje ste do sada primenjivali u svom radu.

22 responses

What Open Science Practices have you engaged in?

2b. Ako ste primenjivali neku praksu otvorene nauke koja nije navedena iznad ili za koju niste sigurni da li može da se podvede pod neku praksu iznad, molimo Vas da je navedete:

4 responses

Učešće u kreiranju politika otvorene nauke.

Učestvovala sam u razvoju infrastrukture za otvorenu nauku; vodila sam obuke za različite vrste korisnika u oblasti otvorene nauke

Have you engaged in any other Open Science practices?

Answers:

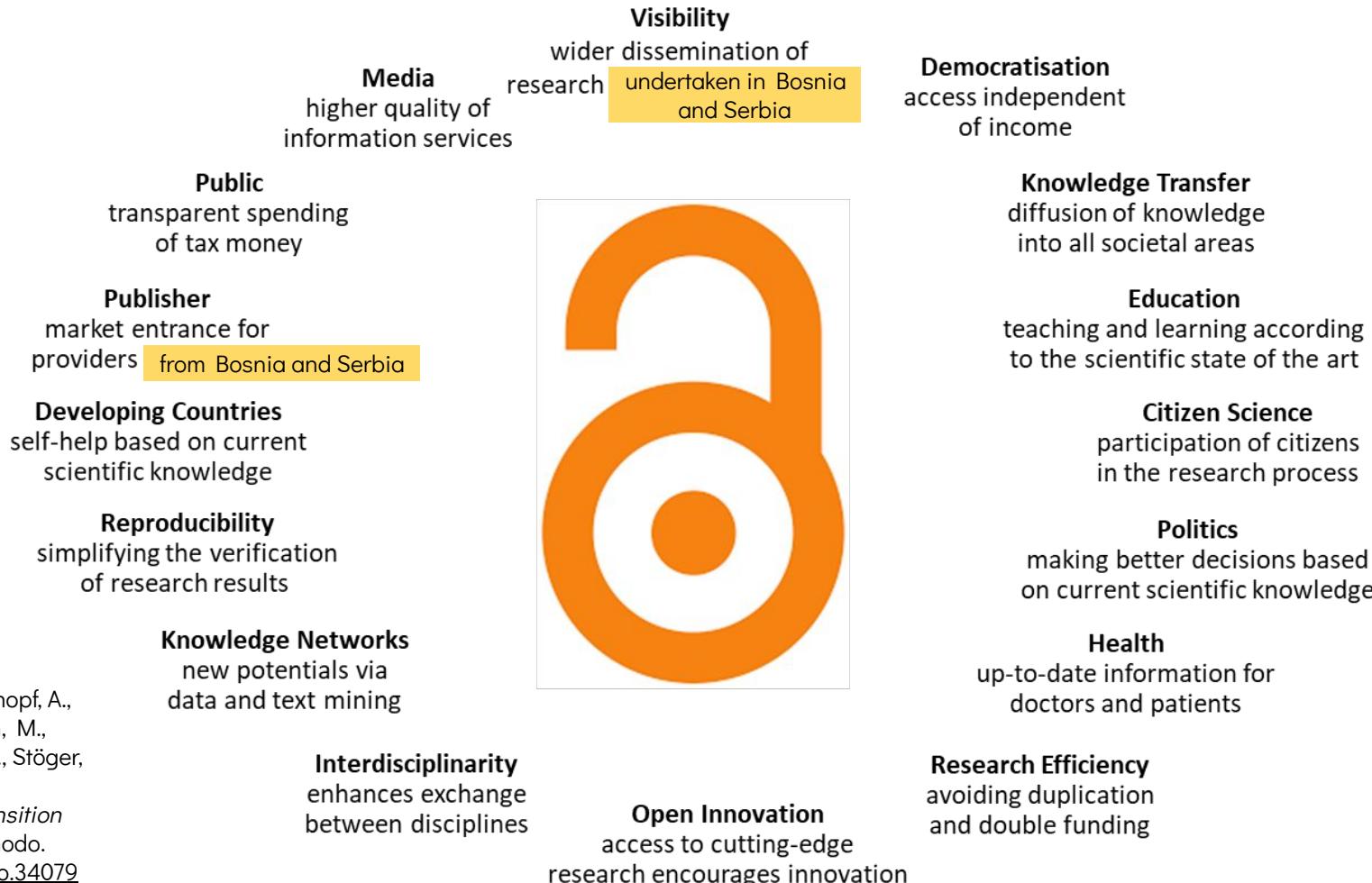
- Participation in the creation of open science policies.
- I participated in the development of infrastructure for open science; I conducted trainings for different types of users in the field of open science

UNESCO. (2022). *Understanding open science*.
<https://doi.org/10.54677/UTCD9302>

Šta je otvorena nauka?

„Krovni termin koji odražava ideju da naučno znanje svih vrsta, tamo gde je to prikladno, treba da bude **otvoreno dostupno, transparentno, rigorozno, reproducibilno, replikabilno, akumulativno i inkluzivno**, što se sve smatra osnovnim karakteristikama naučnog poduhvata. Otvorena nauka se sastoji od **principa i ponašanja** koji promovišu transparentnu, kredibilnu, reproducibilnu i lako dostupnu nauku.”

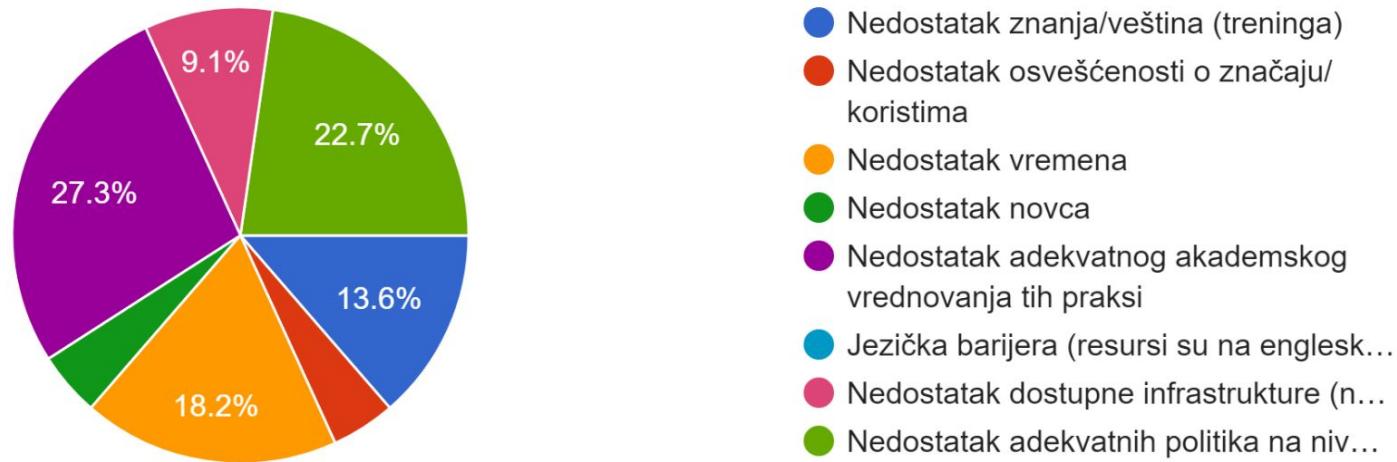

Bauer, B., Blechl, G., Bock, C.,
 Danowski, P., Ferus, A., Graschopf, A.,
 König, T., Mayer, K., Nentwich, M.,
 Reckling, F., Rieck, K., Seitz, P., Stöger,
 H., & Welzig, E. (2015).
*Recommendations for the Transition
 to Open Access in Austria*. Zenodo.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.34079>

Prolazak kroz odgovore na pitanje 3

3. Ako biste morali da odabete jedan od narednih odgovora kao glavni razlog koji sprečava da Vi ili Vaši saradnici više praktikujete otvorenu nauku, koji biste odabrali?

22 responses

Select one main reason preventing you or your collaborators from engaging more in Open Science.

Lack of training | Lack of awareness of the benefits | Time | Money | Lack of academic reward

Language barrier | Lack of infrastructure | Lack of institutional/national policies

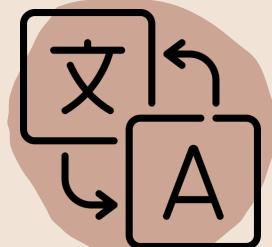
Koje još barijere postoje ka
većem praktikovanju
otvorene nauke?

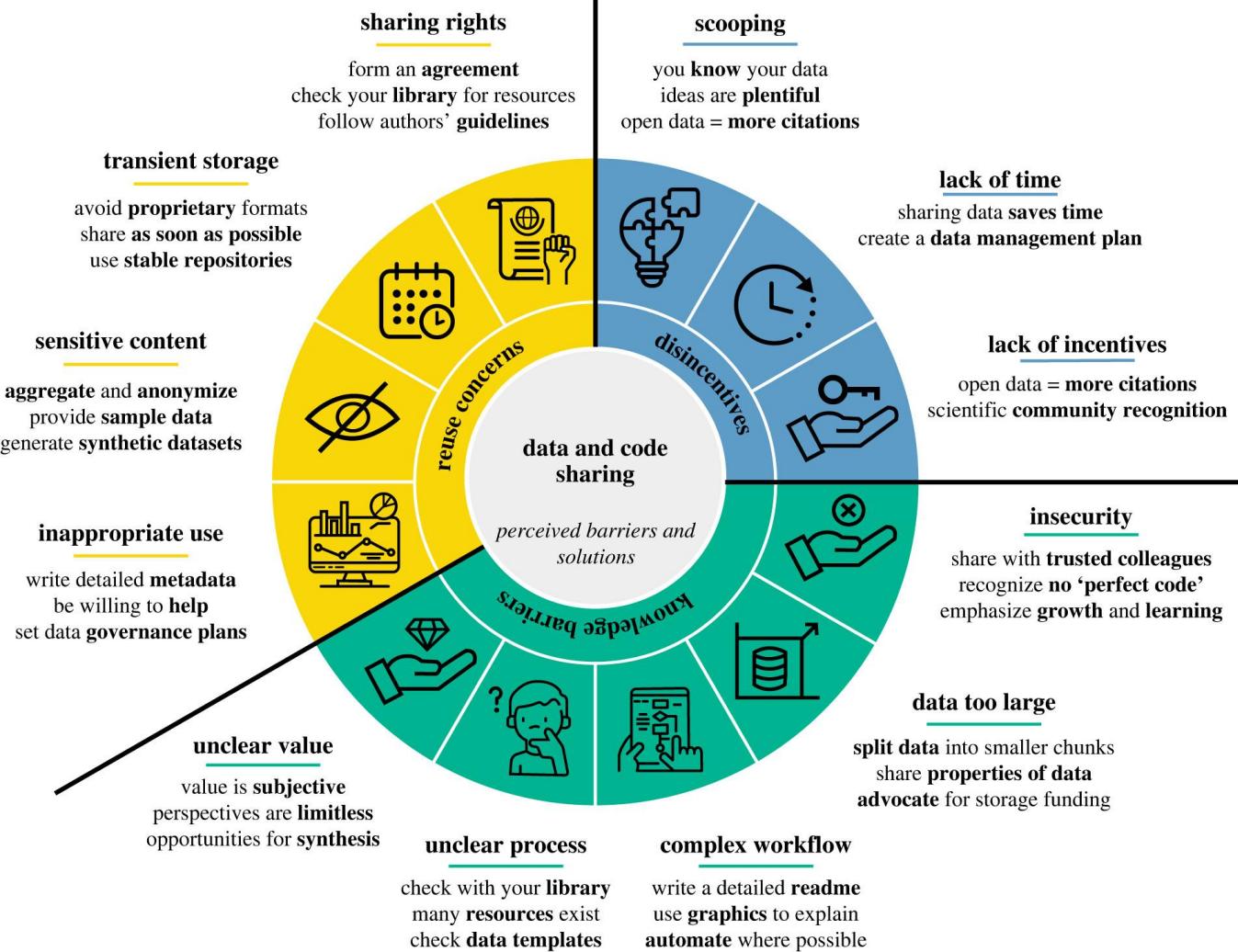
Zašto su ovo barijere i
kako ih prevazići?

Šta bi Vama/Vašoj instituciji
pomoglo da budete
uključeniji u
otvorenu nauku?

Uspešni primeri?

Uloga *Global North*?

Gomes, D. G., Pottier, P., Crystal-Ornelas, R., Hudgins, E. J., Foroughirad, V., Sánchez-Reyes, L. L., ... & Gaynor, K. M. (2022). Why don't we share data and code? Perceived barriers and benefits to public archiving practices. *Proceedings of the Royal Society B*, 289(1987), 20221113. <https://doi.org/10.1098/rspb.2022.1113>

Doprinesite bazi korisnih resursa o otvorenoj nauci: 10 min

Pozivamo Vas da sada popišete korisne resurse na ovom linku (02 RESURSI) - sve što mislite da pomaže da pristup otvorenoj nauci, posebno u našem regionu, bude bolji.

Neki primeri: otvoreni edukativni materijali, konferencije, grantovi, projekti, otvoreni softveri, besplatne aplikacije, snimci predavanja, različite baze i rezitorijumi, udruženja, organizacije, inicijative, priručnici, veb-sajtovi, izveštaji, naučni članci, forme, primeri dobre prakse

Pauza 5 min

Agenda

01

Upoznavanje

02

Open Science

03

Big Team Science

Kako da kolaborativna istraživanja budu dostupnija i inkluzivnija? Iskustva, prepreke, preporuke, resursi...

do ~12.30

04

Kuda dalje?

Šta je Big Team Science?

U kakvoj je vezi sa otvorenom naukom?

„Definišemo *Big Team Science* kao metod koji uključuje relativno veliki broj saradnika koji mogu biti iz različitih laboratorija, institucija, disciplina, kultura i kontinenata. Ovaj sistem nauke suprotstavljamo nauci malih timova, koja je obično organizovana oko jednog glavnog istraživača i njenih/njegovih pripravnika.“

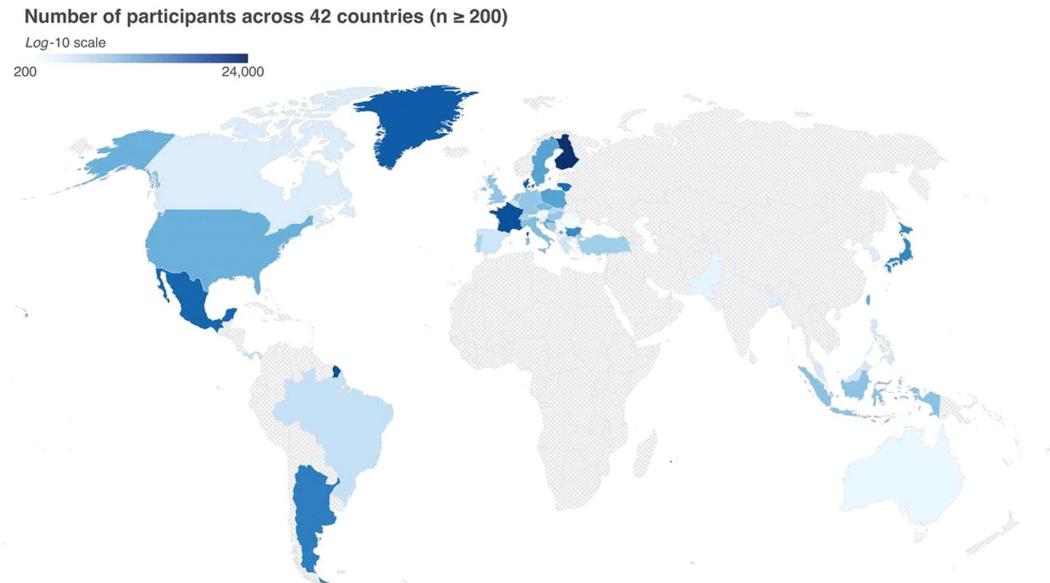
Forscher, P. S., Wagenmakers, E., Coles, N. A., Silan, M. A., Dutra, N. B., Basnight-Brown, D., & IJzerman, H. (2020, May 20). *The Benefits, Barriers, and Risks of Big Team Science*. <https://doi.org/10.1177/17456916221082970>

How is Coronavirus affecting your life?

Research Questions Data & Registration Reports Contribut

Researchers from around the world have come together to create this survey. It contains questions related to your experience during the global outbreak of the COVID-19 pandemic. We would like to hear from people all over the world to help governments and scientists develop solutions.

covidistress.github.io

scientific data

Explore content ▾ About the journal ▾ Publish with us ▾

[nature](#) > [scientific data](#) > [data descriptors](#) > article

CC BY 4.0

Data Descriptor | [Open access](#) | Published: 21 June 2022

COVIDiSTRESS diverse dataset on psychological and behavioural outcomes one year into the COVID-19 pandemic

[Angélique M. Blackburn](#) [Sara Vestergren](#) & [the COVIDiSTRESS II Consortium](#)

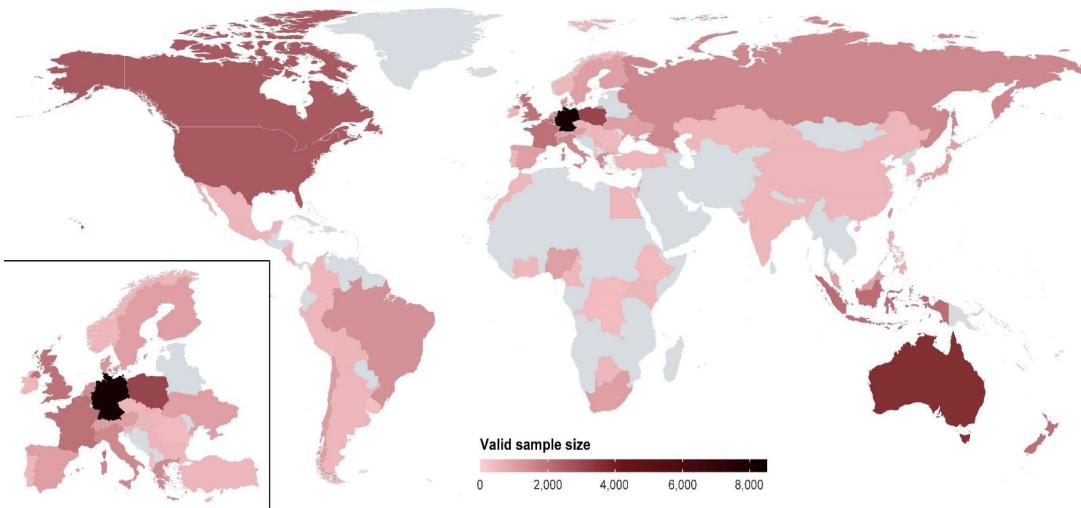
[Scientific Data](#) 9, Article number: 331 (2022) | [Cite this article](#)

COVIDiSTRESS II Consortium. (2022). COVIDiSTRESS diverse dataset on psychological and behavioural outcomes one year into the COVID-19 pandemic. *Scientific data*, 9, 331. <https://doi.org/10.1038/s41597-022-01383-6>

TISP

A GLOBAL STUDY ON TRUST IN SCIENTISTS &
SCIENCE-RELATED POPULISM

www.tisp-manylabs.com

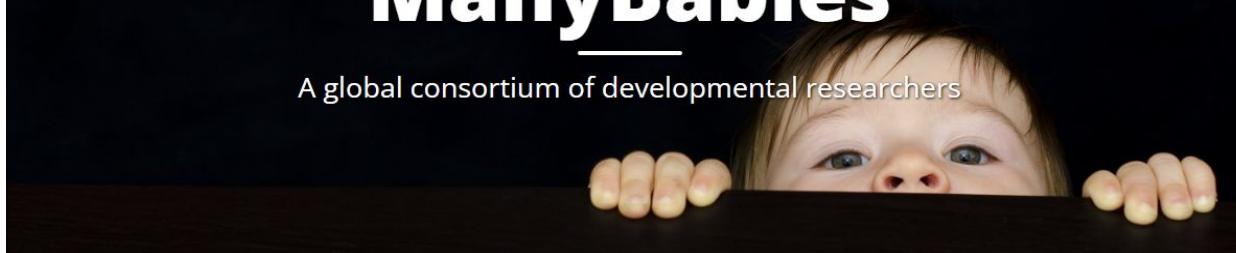
Mede, N. G., Cologna, V., Berger, S., Besley, J. C., Brick, C., Joubert, M., ... Linden, S. (2024, January 30). *Perceptions of Science, Science Communication, and Climate Change Attitudes in 68 Countries: The TISP Dataset*. <https://doi.org/10.31234/osf.io/jktsy>

[CC BY 4.0](#)

ManyBabies

A global consortium of developmental researchers

Welcome to the ManyDogs project!

manybabies.org

ManyDogs is an international consortium of researchers interested in Canine Science. Our primary goal is to foster global collaboration and open science practices (i.e., transparency and reproducibility) through multi-site projects. Read our [Mission Statement](#) for a detailed explanation of our purpose.

manydogsproject.github.io

Popunite kratak upitnik o kolaborativnim istraživanjima: 5 min

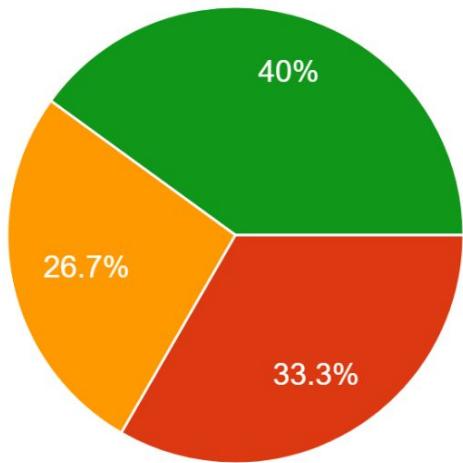
Molimo vas da sada odgovorite na tri pitanja na ovom [linku](#).
Pričaćemo o odgovorima na sastanku.

Prolazak kroz odgovore na pitanja 1, 2a i 2b

1. Molimo Vas da odaberete opciju koja najbolje opisuje Vaše poznavanje kolaborativnih istraživanja.

15 responses

- Nimalo upoznat/a (pre ovog događaja, nisam čuo/la za kolaborativna istraživanja)
- Pomalo upoznat/a (samo sam čuo/la za kolaborativna istraživanja)
- Srednje upoznat/a (imam iskustvo sa 1-2 kolaborativna projekta)
- Veoma upoznat/a (imam iskustvo sa 3 ili više kolaborativna projekta)

How familiar are you with Big Team Science?

Not familiar at all
have never heard of BTS

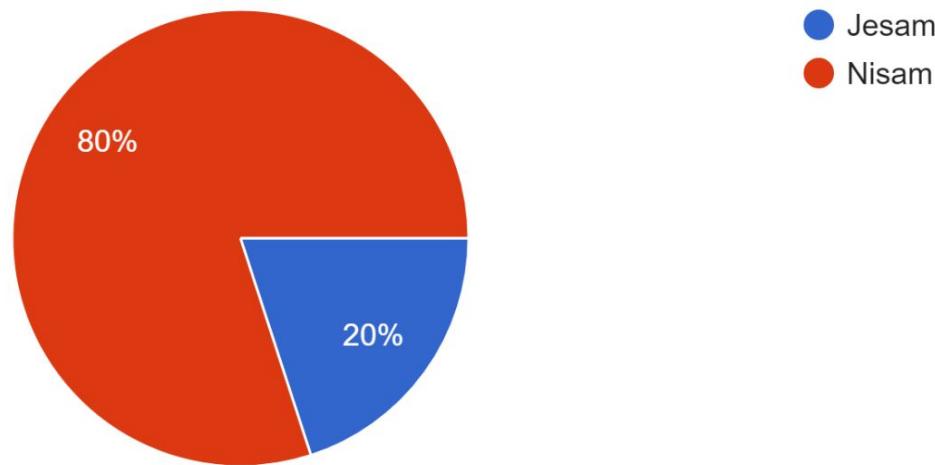
Slightly familiar
have only heard of BTS

Somewhat familiar
participated in 1-2 BTS projects

Very familiar
participated in more than 2 BTS projects

2a. Da li ste Vi nekada bili vođa velikog kolaborativnog projekta odnosno da li ste bili deo tima koji vodi/pokreće veliki kolaborativni projekat?

15 responses

Have you ever been the lead or a part of a team leading/initiating a Big Team Science project?

Yes, I have

No, I have not

2b. Ako ste na prethodno pitanje odgovorili sa Jesam, molimo Vas da upišete naziv velikog kolaborativnog projekta koji ste Vi ili Vaš tim vodili ili vodite.

5 responses

iNAR TCAM cross cultural validation - kros kulturna validacija mera "upitnog zdravstvenog ponasanja"

EUPeace projekat o inkluziji

GraspOS

What is the title of the Big Team Science project you led?

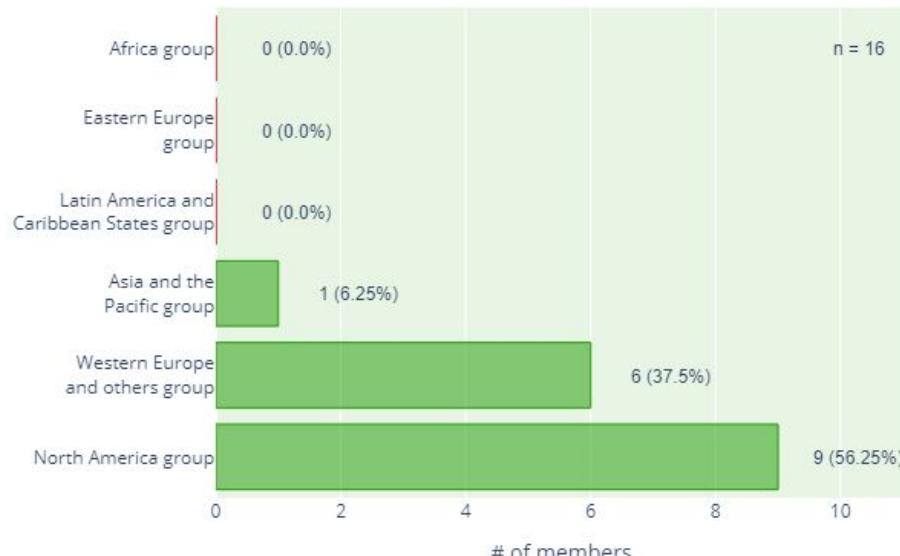

Psychological Science Accelerator
psysciacc.org

World region of our members

World region of the PSA Proposing Authors of accepted projects

Call for Collaboration CLOSED

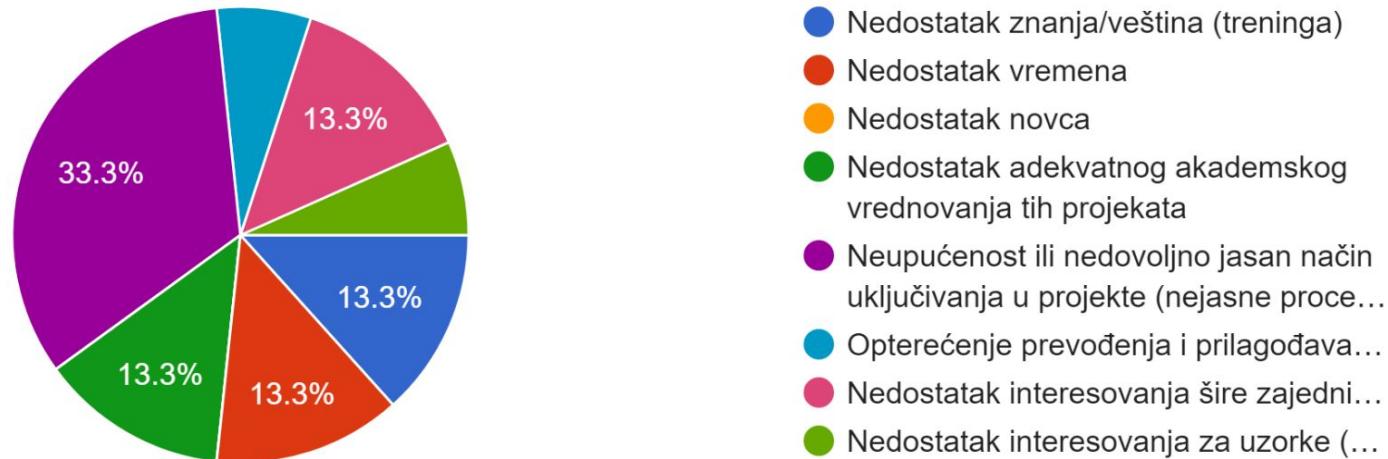
Measuring Questionable Health Behaviors: A Cross-Cultural Validation Study

This is an open invitation to join us in conducting a preregistered Many Labs Study to assess the structure of questionable health behaviors worldwide. A growing body of

Prolazak kroz odgovore na pitanje 3

3. Ako biste morali da odabete jedan od narednih odgovora kao glavni razlog koji sprečava da se Vi ili Vaši saradnici više uključujete u velike kolaborativne projekte, koji biste odabrali?

15 responses

Select one main reason preventing you or your collaborators from engaging more in Big Team Science.

Lack of training Time Money Lack of academic reward Lack of information about or confusing onboarding procedures

Translation/adaptation burden Lack of general interest in region specific issues Lack of general interest in samples from our countries

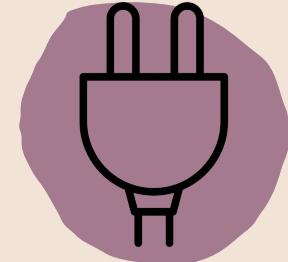
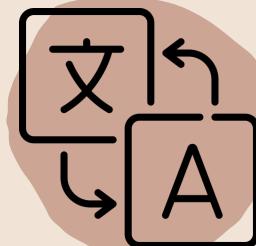
Koje još barijere postoje ka
većem uključivanju u velike
kolaboracije?

Zašto su ovo barijere i
kako ih prevazići?

Šta bi Vama/Vašoj instituciji
pomoglo da budete
uključeniji u
velike kolaboracije?

Uspešni primeri?

Uloga *Global North*?

OPEN ACCESS

EDITORIAL

Ten simple rules for Global North researchers to stop perpetuating helicopter research in the Global South

Danny Haelewaters, Tina A. Hofmann, Adriana L. Romero-Olivares

Rule 1: Establish “win-win” collaborations and equal partnerships

Rule 2: Actively reach out to initiate Global South collaborations

Rule 3: Establish collaborations that are synergistic

Rule 4: Abide by local written and unwritten rules

Rule 6: Instill non-colonial collaborative research practices early on

Rule 7: Use local infrastructure

Rule 8: Incorporate a capacity building component

Rule 9: Be ethical and fair about publications and authorship

Rule 10: Make your research available through local dissemination

Haelewaters, D., Hofmann, T. A., & Romero-Olivares, A. L. (2021). Ten simple rules for Global North researchers to stop perpetuating helicopter research in the Global South. *PLoS computational biology*, 17(8), e1009277. <https://doi.org/10.1371/journal.pcbi.1009277>

Doprinesite bazi korisnih resursa o kolaborativnim istraživanjima: 10 min

Pozivamo Vas da sada popišete korisne resurse na ovom [linku \(02 RESURSI \)](#) - sve što mislite da pomaže da pristup kolaborativnim istraživanjima, posebno u našem regionu, bude bolji.

Neki primeri: otvoreni edukativni materijali, konferencije, grantovi, projekti, otvoreni softveri, besplatne aplikacije, snimci predavanja, različite baze i repozitorijumi, udruženja, organizacije, inicijative, priručnici, veb-sajtovi, izveštaji, naučni članci, forme, primeri dobre prakse

Agenda

01

Upoznavanje

02

Open Science

03

Big Team Science

04

Kuda dalje?

Šta se još planira u okviru projekta? Ideje za saradnju?
Na koje načine možete da ostanete uključeni?

do 13.00

Pozvani ste!

globalni onlajn događaj

**Advancing Big-team
Reproducible science through
Increased Representation
(ABRIR): Towards more
diverse and inclusive open
psychological sciences**

oktobar 2024.

abrirpsy.org | X: @ABRIR_Psy | @abrir.bsky.social

Predložite ideje za saradnju i projekte: 5 min

Pozivamo Vas da sada predložite ideje za projekte na ovom linku (**03 SARADNJA**), na kojima biste sarađivali sa učesnicima događaja, za koje biste voleli podršku (npr. pri pribavljanju finansijskih sredstava) ili za koje biste mogli da pružite podršku.

To mogu da budu, recimo, projekti čiji je cilj unapredjenje dostupnosti/popularnosti otvorene nauke u regionu, izgradnja zajednica, ali i naučni istraživački projekti, poput onih značajnih za probleme specifične za ovaj region. Temu projekta možete definisati bilo uže bilo šire.

Naredni koraci

Nastavite da dodajete resurse i ideje za saradnju do 24. juna

Poslaćemo vam materijale (slajdove, baze) sa sastanka na imejl adresu kojom ste se registrovali (kada ih prvo učinimo otvoreno dostupnim)

Prijavite se na ABRIR newsletter i priključite nam se na Slack-u abrirpsy.org

Hvala na saradnji!

This work has been possible thanks to the support provided by
The Open Research Funders Group through the Seed Award Program.

CREDITS: This presentation template was created by [Slidesgo](#) , including
icons by [Flaticon](#) , infographics & images by [Freepik](#)

All barriers emojis by [OpenMoji](#) , CC BY-SA 4.0 ,
except the translation icon by [Freepik](#) via Flaticon.